

انوار جاویدان

جلد دوم

مؤلف

حضرت حجت الاسلام والمسلمین
حاج سید مختار میر عظیمی

امام جماعت مسجد جامع صاحب الزمان نهران پارس

میر عظیمی، مختار

انوار جاویدان / مؤلف: مختار میر عظیمی؛ تحقیق و تدوین: محمد حسین محمدی، اقدس السادات میر عظیمی؛ بررسی و بازخوانی: شورای بررسی؛ ویراستار: صفار مرغی. - تهران: پیام آزادی، ۱۳۸۱ - ۱۳۸۴.

دوره) ISBN 964-302-557-8 (ج ۲)

ISBN 964-302-558-6 (ج ۱) ۲۵۰۰۰ ریال ISBN 964-302-676-0 (۳۰۰۰۰ ریال)

عنوان روی جلد: انوار جاویدان: تاریخ چهارده معصوم علیه السلام.

فهرست نویسی: براساس اطلاعات فیبا.

ج ۲. (چاپ اول: ۱۳۸۴).

کتابنامه.

۱. چهارده معصوم -- سرگذشتنامه، ۲. اسلام -- تاریخ، ۳. اسامی، الف. محمدی؛

محمد حسین، ۱۳۴۶ - ب. میر عظیمی، اقدس السادات، ج. عنوان، د. عنوان: تاریخ چهارده

معصوم علیه السلام.

۸ الف ۹۳۴ / م ۳۶ BP

کتابخانه ملی ایران

۹۵ / ۲۹۷

۸۹ - ۳۶۱۸۹ م

انوار جاویدان (جلد دوم)

مؤلف: سید مختار میر عظیمی

ویراستار: صفار مرغی

ناشر: انتشارات پیام آزادی

چاپ اول: ۱۳۸۴

شمارگان: ۲۲۰۰ جلد

چاپخانه: پیام حق

لیتوگرافی: نوین گرافیک

انتشارات پیام آزادی: خیابان جمهوری اسلامی - بین بهارستان و استقلال -

کوچه شهید مظفری، پلاک ۱۱ - کدپستی ۱۱۶۱۸۱۴۱۵

تلفن: ۳۳۹۰۵۵۱۵ (۵ خط) - نمابر: ۳۳۹۳۵۷۶۱

شابک: ۹۶۴-۳۰۲-۶۷۶-۰

(Email): Payam Book @ hotmail . com

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

فهرست

مقدمه	۱
ملاک اهلیت	۱
ابراهیم و امامت	۳
پیامبر و مقدمات امامت	۴
فصل ششم: امام سجاده علیه السلام	
شناسنامه امام سجاده علیه السلام	۹
نام و لقب	۱۰
تاریخ ولادت	۱۳
همسران	۱۳
فرزندان	۱۵
قیام زید	۱۶
اصحاب و یاران	۱۹
امام سجاده در اسارت	۲۱
رویای سکینه دختر امام حسین	۲۳
گفت و گوی هند و زینب	۲۴
داستان حضرت رقیه	۲۷

۲۸	گفت وگویی امام سجاد با یزید
۳۱	خطبہ امام سجاد
۳۸	نکته‌ها و نتایج خطبہ امام سجاد
۴۳	خاطره جاوید کر بلا
۴۵	دوره پس از اسارت
۴۵	گواهی حجر الاسود به امامت آن حضرت
۴۷	شهادت آهر بر امامت ایشان
۴۹	حوادث مهم زمان امامت
۴۹	واقعه حرّه
۵۱	آتش زدن و به منجنیق بستن کعبه
۵۱	قیام توابین
۵۴	قیام مختار
۵۹	دومین اسارت امام سجاد
۶۱	قاتل و چگونگی مسموم شدن حضرت
۶۱	لحظه وداع امام سجاد
۶۲	تاریخ شهادت
۶۳	وصایای حضرت
۶۴	مدفن و فضیلت زیارت امام
۶۵	داستان شتر حضرت
۶۵	فضایل امام
۶۹	آثار و تألیفات امام سجاد
۶۹	۱. تفسیر قرآن
۶۹	۲. صحیفه سجادیه

۷۰	۳. رساله حقوق.....
۷۱	۴. کتاب علی بن حسین
۷۲	سخنانی از امام سجاد
	فصل هفتم: امام محمد باقر علیه السلام
۷۵	شناسنامه امام محمد باقر علیه السلام
۷۶	نام و لقب
۷۶	ولادت
۷۶	همسران
۷۷	فرزندان
۷۸	اصحاب و یاران
۷۹	امام شاهد کوچک کربلا
۸۱	وضعیت سیاسی پیش از امامت
۸۵	شروع امامت امام محمد باقر
۸۷	پرچمدار تعلیم و تربیت
۸۹	وضعیت سیاسی آن زمان
۹۰	زمینه ایجاد دانشگاه اسلامی
۹۲	جاسوسان حکومت در اطراف امام
۹۲	امام و حکومت وقت
۹۵	قاتل و چگونگی شهادت حضرت
۹۵	تاریخ شهادت
۹۶	مدفن
۹۶	وصیت امام محمد باقر
۹۹	صورت و سیرت امام محمد باقر

۹۹	شمایل حضرت
۱۰۱	خانه سادہ امام
۱۰۲	حق زن بر مرد
۱۰۲	مصافحہ کردن امام
۱۰۳	گفتار حضرت در آفرینش امام
۱۰۵	معجزات امام محمد باقر
۱۰۵	دیدن نور امام توسط نابینا
۱۰۵	غیبگویی امام
۱۰۶	حاضر شدن مرده به امر آن حضرت
۱۰۸	بیرون آوردن خوردنی‌ها از خشت
۱۰۸	بینا کردن ابوبصیر
۱۰۹	غیب‌گویی حضرت
۱۱۰	گفت‌وگوی امام با پرنده
۱۱۱	سخنانی از امام محمد باقر
	فصل هشتم: امام جعفر صادق علیه السلام
۱۱۵	شناسنامه امام جعفر صادق علیه السلام
۱۱۶	نام و کنیه
۱۱۷	تاریخ تولد
۱۱۷	همسران
۱۱۸	فرزندان
۱۱۹	سیر مبارزات فرهنگی از آغاز اسلام
۱۲۵	علوم دانشگاه اسلامی
۱۲۵	۱. فقه

۱۲۵	۲. اخلاق
۱۲۶	۳. تفسیر
۱۲۶	۴. کلام
۱۲۷	۵. توحید
۱۲۷	۶. طب
۱۲۸	۷. علوم طبیعی
۱۲۹	۸. سایر علوم
۱۲۹	جنر، جامعه و مصحف فاطمه ۳
۱۳۰	خلاصه‌ای از خلفای عباسی
۱۳۵	امام و حکومت وقت
۱۳۷	اولین احضار خلیفه
۱۳۸	دومین احضار در مدینه
۱۳۹	سومین احضار در ریزه
۱۴۰	چهارمین احضار در بغداد
۱۴۱	پنجمین احضار
۱۴۴	ششمین احضار
۱۴۴	هفتمین احضار
۱۴۵	چگونگی شهادت
۱۴۶	وصیت‌های امام صادق
۱۴۸	تاریخ شهادت
۱۴۹	مدفن
۱۴۹	منصور و خبر شهادت امام
۱۵۰	فضیلت زیارت

سیرت و صورت امام صادق	۱۵۱
ویژگی های امام صادق	۱۵۱
پذیرش دعای امام صادق	۱۵۲
کمک های شبانه به نیازمندان	۱۵۳
پرسش از امام درباره طلاق	۱۵۴
فروش خانه ای در بهشت	۱۵۴
مناظرات حضرت با ابو حنیفه	۱۵۵
حدیث ارکان جهنم	۱۵۷
پیراهن کهنه امام	۱۵۹
پاسخ امام به بدگویی	۱۵۹
سخنان حضرت صادق	۱۶۰
فصل نهم: امام موسی کاظم علیه السلام	
شناسنامه امام موسی کاظم علیه السلام	۱۶۳
نام و لقب	۱۶۴
ولادت	۱۶۵
همسران	۱۶۵
فرزندان	۱۶۵
فضیلت زیارت قبر حضرت معصومه	۱۶۸
اصحاب و شاگردان حضرت	۱۶۹
حوادث مهم زمان امام	۱۷۱
حادثه فح، عاشورایی دیگر	۱۷۱
قتل سادات علوی	۱۷۳
شهادت یحیی صاحب دیلم	۱۷۴

۱۷۵	امام و حکام معاصر
۱۷۵	امام و مهدی عباسی
۱۷۷	امام و هارون در حج
۱۷۹	هارون و دستگیری امام در حرم جدش
۱۸۱	مدت حبس و زندان آن حضرت
۱۸۲	امام و غذای زهرآلود
۱۸۳	پیشگویی امام از شهادتش
۱۸۴	تاریخ شهادت
۱۸۴	مراسم تشیع جنازه
۱۸۶	سفارشها و وصیت‌های امام
۱۸۷	فضیلت زیارت امام
۱۸۹	فضایل امام موسی کاظم
۱۹۰	نظر ابوحنیفه درباره حضرت
۱۹۱	دوران حبس امام
۱۹۱	سخاوت و بخشش حضرت با دشمنان
۱۹۲	معرفی امام از زبان خودش
۱۹۳	امام زبان همه موجودات را می‌داند
۱۹۴	کرامت امام در زندان
۱۹۵	امام و کنیز هارون
۱۹۵	پیشگویی امام
۱۹۶	سخنانی از امام موسی کاظم

فصل دهم: امام رضا علیه السلام

۱۹۹	شناسنامه امام رضا علیه السلام
-----	--

نام و کنیه	۲۰۰
ولادت	۲۰۱
همسران	۲۰۳
فرزندان	۲۰۳
دوران زندگانی امام رضا	۲۰۵
دوران امامت در عصر هارون	۲۰۶
شروع حکومت مأمون	۲۰۸
ولایت عهدی حضرت رضا	۲۱۱
درخواست مأمون	۲۱۱
وداع امام هشتم از مدینه و مکه	۲۱۲
پیشگویی امام از شهادتش	۲۱۳
امام در مسیر مرو	۲۱۳
امام در مرو	۲۱۴
ابلاغ ولایت عهدی	۲۱۶
امام و نماز عید	۲۱۷
امام و دعای باران	۲۱۸
اعتراض حمید بن مهران به امام	۲۱۹
تغییر محل خلافت	۲۲۰
در راه بغداد	۲۲۱
چگونگی شهادت امام رضا	۲۲۳
انواع نقلها	۲۲۴
غیبگویی امام جواد از شهادت پدرش	۲۳۱
امام جواد و آخرین لحظه‌های زندگی پدرش	۲۳۲

۲۳۴	تاریخ شهادت
۲۳۵	فضیلت زیارت امام رضا
۲۳۹	فضایل امام رضا
۲۳۹	فضایل بی مانند حضرت
۲۴۰	تواضع امام و اطعام مردم
۲۴۰	سخاوت امام
۲۴۱	آثار و تالیفات امام
۲۴۲	اعتراف همگان به دانش حضرت
۲۴۳	علت رضایت مامون به قتل امام
۲۴۳	پند امام به مامون
۲۴۴	سخنانی از امام رضا
	فصل یازدهم: امام جواد علیه السلام
۲۴۷	شناسنامه امام جواد علیه السلام
۲۴۸	نام و کنیه
۲۴۸	تاریخ ولادت
۲۵۰	همسران و فرزندان
۲۵۱	داستان ازدواج حضرت
۲۵۳	پرسش های یحیی بن اکثم از امام جواد
۲۵۵	پرسش های امام از یحیی بن اکثم
۲۵۶	بازگشت امام به مدینه
۲۵۶	چگونگی شهادت
۲۵۸	الهام غیبی شهادت امام بر پسرش
۲۵۹	تاریخ شهادت

۲۵۹	فضیلت زیارت
۲۶۱	صورت و سیرت امام جواد
۲۶۴	تعیین حد سارق
۲۶۵	طیء الارض امام با یکی از پیروانش
۲۶۷	سخنانی از امام جواد
	فصل دوازدهم: امام هادی علیه السلام
۲۷۱	شناسنامه امام هادی علیه السلام
۲۷۲	نام و کنیه
۲۷۲	تاریخ ولادت
۲۷۳	همسر و فرزندان حضرت
۲۷۴	اصحاب و یاران
۲۷۷	دوران زندگی امام هادی
۲۷۷	متوکل و دشمنی دیرینه
۲۷۹	علت تبعید امام
۲۸۲	چگونگی شهادت و قاتل امام
۲۸۲	مراسم تدفین امام
۲۸۳	تاریخ شهادت
۲۸۴	مدفن
۲۸۵	فضایل امام هادی
۲۸۵	سیرت و صورت امام
۲۸۷	پندهای حضرت هادی
۲۸۹	امام و شعبده باز خلیفه
۲۹۰	امام و غلامان مؤمن

۲۹۰	نذر خلیفه.....
۲۹۱	زینب دروغگو.....
۲۹۲	نذر مادر متوکل.....
۲۹۴	پیشگویی امام از مرگ متوکل.....
۲۹۵	بزم شراب متوکل.....
۲۹۹	مناظرات یحیی بن اکثم و امام هادی.....
۳۰۰	سؤال اول.....
۳۰۱	سؤال دوم.....
۳۰۱	سؤال سوم.....
۳۰۲	سؤال چهارم.....
۳۰۲	سؤال پنجم.....
۳۰۳	سؤال ششم.....
۳۰۴	سؤال هفتم.....
۳۰۴	سؤال هشتم.....
۳۰۵	سؤال نهم.....
۳۰۵	سؤال دهم.....
۳۰۵	سؤال یازدهم.....
۳۰۵	سؤال دوازدهم.....
۳۰۶	سؤال سیزدهم.....
۳۰۷	سخنانی از امام هادی.....

فصل سیزدهم: امام حسن عسکری علیه السلام

۳۱۱	شناسنامه امام حسن عسکری علیه السلام
۳۱۲	نام و کنیه.....

۳۱۲	تاریخ ولادت
۳۱۲	همسران
۳۱۳	فرزندان حضرت
۳۱۳	وجه تسمیه امام به عسکری
۳۱۵	دوره‌های زندگانی حضرت
۳۱۵	خلفای هم عصر امام
۳۱۶	امام و زندان‌های گوناگون
۳۲۱	چگونگی شهادت امام حسن عسکری
۳۲۲	نیرنگ خلیفه در بیان شهادت امام
۳۲۳	امام با تنها فرزندش در هنگام شهادت
۳۲۴	قاتل آن حضرت
۳۲۴	تاریخ شهادت
۳۲۵	مدفن و فضیلت زیارت آن حضرت
۳۲۷	پیشگویی امام و معرفی جانشینش
۳۲۹	در جست‌وجوی امام عصر
۳۳۱	فضایل و شمایل امام
۳۳۱	صورت و سیرت امام
۳۳۲	دعای باران
۳۳۳	برتری شیعیان از نظر امام
۳۳۵	امام و ارشاد‌کنندی
۳۳۶	همدلی با اهل بیت
۳۳۷	کوچک شمردن گناه
۳۳۷	اعتراف دشمنان به شخصیت والای امام

۳۳۹	امام و نیازمند دروغگو
۳۴۰	سخنانی از امام حسن عسکری
	فصل چهاردهم: امام زمان علیه السلام
۳۴۳	شناسنامه حضرت قائم علیه السلام
۳۴۴	نام و کنیه
۳۴۷	نسب حضرت
۳۵۳	ازدواج امام حسن و نرگس خاتون
۳۵۴	کیفیت ولادت
۳۶۰	تاریخ ولادت
۳۶۰	شمایل آن حضرت
۳۶۱	همسر و فرزندان
۳۶۲	فضائل حضرت
۳۶۵	دوران زندگی امام
۳۶۵	دوره اول
۳۶۶	دوره دوم
۳۶۶	دوره سوم
۳۶۷	دوره چهارم
۳۶۷	نواب اربعه
۳۷۱	اثبات وجود حضرت
۳۷۱	از دید کتابهای آسمانی
۳۷۴	احادیثی از پیامبر
۳۷۶	مهدی زهرا
۳۷۸	اخبار و احادیث ائمه

۳۸۱	اثبات امامت حضرت
۳۸۲	الف. احادیث متواتر
۳۸۷	۲. معجزات
۳۸۹	شناختن امام زمان
۳۸۹	دلیل عقلی
۳۹۲	دلیل نقلی
۴۰۱	علامه آخرالزمان
۴۰۱	از نظر قرآن
۴۰۲	آخرالزمان از نظر پیامبر
۴۰۶	آخرالزمان از دید ائمه
۴۱۱	نشانه‌های ظهور
۴۱۱	نشانه‌های حتمی
۴۱۶	نشانه‌های غیر حتمی
۴۱۸	ویژگی‌های حکومت امام عصر
۴۲۳	معجزات و کرامات حضرت در غیبت صغرا
۴۲۳	امام در عرفات
۴۲۴	حسین بن حمدان و دستور حضرت
۴۲۶	دعای حضرت
۴۲۶	غیبگویی حضرت
۴۲۸	گم شدن مال حضرت
۴۲۸	دیدار با حضرت ولی عصر
۴۳۱	معجزات و کرامات حضرت در غیبت کبرا
۴۳۱	درخواست کمک از حضرت

۴۳۳	تشرف سید حسنی به لقای حضرت
۴۳۴	آزادی از زندان و ذکر دعای عبرات
۴۳۵	نجات یافتن از بیماری
۴۳۶	ملاقات مقدس اردبیلی با آن حضرت
۴۳۷	قصه گُل و خرابات
۴۳۷	شیخ قاسم و دیدار حضرت
۴۳۸	ملاقات علامه بحر العلوم با ولی عصر
۴۳۹	قصه بحر العلوم در سرداب مطهر
۴۴۱	تاکید حضرت بر پدر پیر
۴۴۳	وظایف متقابل امام منتظر و امت منتظر
۴۴۳	آداب زمان غیبت
۴۴۸	حقوق و مراحم حضرت نسبت به ما
۴۵۱	مصائب و دروهای امام
۴۵۱	مصائب
۴۵۳	دروهای امام زمان
۴۵۵	فهرست منابع

مقدمه

ملاک اهلیت

در آغاز مسأله‌ای قابل ذکر و مورد توجه است که باید قبل از هر چیز روشن و شفاف شود؛ این که آیا ملاک اهلیت، پیوستگی به خاندان پیامبر و امامان است و دیگر توجهی به بعد عملی و رفتاری انسانها نیست؟ و یا این که قبل از هر چیز از نظر کتاب ما قرآن، معنویت و الوهیت خود فرد مطرح است که پیوستگی خونی به خاندان پیامبر را مهم می‌سازد. با توجه به این مطلب به ذکر مثالها و نظراتی چند می‌پردازیم.

یادآوری این نکته ضروری است که اصل و نسب، بیت و خاندان در اندیشه اسلامی در صورتی ملاک رشد و افتخار است که با معنویت و الوهیت فرد همراه باشد، در غیر این صورت این ملاک فاقد اعتبار است.

این تصور که هر کسی از خاندانی بزرگ است، پس دارای عظمت و بزرگی است و یا هر شخصی که از خاندان پیامبر است دارای شان و عظمت و مقام است، کاملاً اشتباه است. اگر این برتری در ارزیابی‌های عوام قابل ذکر باشد در اندیشه الهی ارزش و اعتباری ندارد، مگر آنکه این وابستگی دارای بعد معنوی و الهی باشد. دلیل این ادعا این است که قرآن، کتاب ناطق خدا در داستان نوح پیامبر و مسئله

طوفان و غرق شدن فرزندش می فرماید: ﴿وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَ
 إِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ...﴾^۱ نوح به درگاه خدا عرض کرد: بار خدایا، فرزند من از اهل بیت
 من است که وعده نجات به آنها داده‌ای و وعده تو حتمی است.

﴿قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ...﴾^۲ خدا به نوح خطاب کرد که
 فرزند تو هرگز با تو اهلّیت ندارد، زیرا او را عملی بسیار ناشایسته است.

در پیوستگی‌ها از نظر مذهب، ملاک، اهلّیت است و آنجا که اهلّیت باشد سلمان
 ایرانی از اهل بیت شمرده می شود (السَّالِمَانُ مِنَّا أَهْلُ الْبَيْتِ) و فرزند نوح از پدر طرد
 می شود و یا همسر لوط در ردیف هلاک شدگان قرار می گیرد.

﴿...إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَايِرِينَ﴾^۳ و ما این سخنان و مواضع
 را در مذهبمان زیاد می شناسیم و در تاریخ امامان نیز نمونه‌هایی داریم.

بحث ما درباره بیت و خاندان امام^۴ است، امامی که او را جانشین رسول خدا،
 معصوم و مصون از خطا و صرفاً بنده صالح خدا و صاحب نفس زکیه می شناسیم.
 امامی که همه عمر، هستی و جان و مال خود را در راه خدا می نهد و مصداق این
 آیه شریفه می شود: ﴿قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ...﴾^۵ به
 درستی که نماز و دعایم، مشی و روشم، حیات و مماتم تنها برای خداست.

برای چنین فردی پیوند با رسول خدا علاوه بر صورت ظاهری، دارای جنبه
 معنوی و الهی است و او می تواند مصداق اهل بیت با همه جوانب و امتیازات

۱. سوره هود، آیه ۴۵.

۲. سوره هود، آیات ۴۶.

۳. سوره عنکبوت، آیه ۳۳. ترجمه: ما تو و خانواده‌ات را نجات خواهیم داد، جز همسرت که در میان قوم
 باقی می ماند.

۴. شخص خاصی مورد نظر نیست بلکه، منظور مفهوم کلی امام است.

۵. سوره انعام، آیه ۱۶۲.

باشد، پس در شان او از بیت و خاندان او سخن گفتن رواست و منظور ما نیز همین است.

ابراهیم و امامت

خیل پیامبران الهی از آدم نشأت گرفته و چون حلقه‌های به هم پیوسته‌ای یکی در پی دیگری آمده‌اند، در فاصله‌ها و فترت‌ها^۱ و گاهی هم در عصر حیات و ایفای رسالت انبیا خطوطی انحرافی در جنبه عقیده و عمل در بین مردم ترویج می‌شد، آنچنان که در عصر ابراهیم، ستاره پرستان (صائین)، بت پرستان و حتی نمرود پرستان در جامعه بسیار بودند. ابراهیم آن قهرمان توحید در کنار آن بت پرستان، به پا ایستاد و به آنها تفهیم کرد که پدیده‌های افول کردنی (زائل شدنی) در خور پرستش نیستند، از آنها بیزاری جست و موضع خداپرستی و توحید خود را اعلام کرد،^۲ و مردم با او از در دشمنی و احتجاج برآمدند.

او در پی‌گیری خط توحید یک تنه از جای برخاست و سرانجام به این نتیجه رسید که باید بت‌ها را درهم بشکند تا پیروان را عملاً به ضعف و بی‌اختیاری بت‌ها آگاه گرداند و با تبر همه آنها را شکست و سرنگون کرد و به خاطر این عمل او را در آتش افکندند که اثری از هستی او بر جای نماند؛ ولی خدا، آتش را بر او سرد و سالم گردانید.^۳

بعدها او در ابتلائات و آزمایش‌های گوناگون قرار گرفته و پس از خالص شدن‌ها به مقام امامت رسید، با این عهد و شرط که این منصب و موقعیت به ستمکاران

۱. فترت یعنی فاصله‌ای که بین ظهور دو پیامبر افتاده است.

۲. سوره انعام، آیات ۷۴-۷۹.

۳. سوره انبیاء، آیات ۵۱-۷۰.

نرسد.^۱ خداوند به پاکی عمل و اخلاقش او را خلیل خود خواند و دو سلسه نبوت، یکی از اسماعیل و دیگری را از اسحاق در خاندانش مستقر ساخت. اسماعیل همان جوانی است که در برابر فرمان خدا به ابراهیم، در امر ذبح خودش سر تسلیم فرود آورد و گفت: ﴿... يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ﴾^۲ پدرم، همان گونه که مأمور شده‌ای به انجام وظیفه پرداز که به خواست خدا مرا در اجرای این عهد و پیمان الهی شکیبای خواهی یافت. و می‌دانید که اسماعیل قربانی نشد و خدا آن قربانی را قربان شده پذیرفت و او بعدها پیامبر الهی شد و به انجام رسالت پرداخت، او جدّ محمد بن عبدالله ﷺ و در سلسله تداوم رسالت و امامت، جدّ امامان ماست.

پیامبر و مقدمات امامت

قرن‌ها از زمان ابراهیم علیهما السلام و اسماعیل می‌گذشت و آیین حنیف همچنان دست به دست و سینه به سینه به نسل‌های بعدی منتقل می‌شد. سرزمین مکه که در عصر ابراهیم منطقه‌ای غیر مسکونی بود، به خاطر اعتبار کعبه‌ای که ابراهیم و اسماعیل آن را ساخته بودند، رونق و شوکتی یافت و جمعیت زیادی را در خود جای داد. آمد و شدها برای طواف خانه خدا، چه از سوی یکتاپرستان و چه از سوی جاهلان بت پرست در مکه بسیار بود و اداره کعبه بر عهده عبدالمطلب بود که گفته می‌شد حامل و دایه‌ای از سوی انبیای گذشته و شریف، رئیس مکه، کلید دار و سرپرست حجاج بود. او فردی موحد، خداپرست و مجری شریعت ابراهیم و دارای دودمانی بس پر دامنه و عظیم بود. آخرین پسر او عبدالله با آمنه پیوند زناشویی بست و محمد ﷺ از او زاده شد و دریغ و افسوس که آن پدر و پسر هرگز

۱. سوره بقره، آیه ۱۲۴.

۲. سوره صافات، آیه ۱۰۲.

یکدیگر را ندیدند، زیرا عبدالله قبل از ولادت پسر، در یثرب (مدینه کنونی) چشم از جهان فرو بست و محمد ﷺ که پس از اندک فاصله‌ای مادر را نیز از دست داده بود، چون دُری گرانقدر در کنار پدر بزرگ و عمو زندگی و رشد کرد و به جوانی رسید. خدیجه آن طاهره ثروتمند عرب با او پیمان ازدواج بست و آخرین ثمره آن پیوند فاطمه زهرا ؑ است که در عصر هجرت رسول خدا ﷺ در مدینه به همسری علی ؑ - نوه دیگر عبدالمطلب - درآمد. از به هم رسیدن این دو دریای نور، حسن ؑ و حسین ؑ زاده شدند که هریک پس از پدر به مقام امامت رسیدند. یکی با نرمش قهرمانانه و تاریخی خود، و آن دیگری با نثار خون خود و خاندانش درخت اسلام را سرسبزی و نشاط بخشیدند.

بدین سان امامان ما از سویی به شجره نبوت متصل هستند و جد بزرگ آنها محمد مصطفی است که خود از نسل ابراهیم، اسماعیل و نوه عبدالمطلب است، و از سوی دیگر جدّه آنها خدیجه کبرا و مادر ارجمندشان فاطمه زهرا ؑ است. حسن و حسین از نسل فاطمه و علی هستند (محصول تقارن رسالت و امامت) هستند. همه اهل بیت و خاندان رسالت و امامت از کسانی هستند که با ایثار جانشان حقیقت اسلام را صیانت نمودند.

امیرمؤمنان علی ؑ شهید راه خدا، فاطمه زهرا ؑ شهید گرانقدر اسلام، حسن بن علی مسموم زهر ستم، حسین بن علی ؑ سیدالشهدای اسلام و کشته راه خدا. اکنون در این جلد به زندگی امامان دیگری می‌پردازیم که ادامه انوار جاویدان الهی هستند. امام سجاد یادگار کربلا؛ امام محمد باقر، از تبار والایان؛ امام صادق، استاد دانشگاه اسلام؛ امام موسی، کاظم پرنده در بند اسلام؛ امام رضای غریب و نگین ایران؛ امام جواد، مظلوم دین؛ امام هادی، هیبت اسلام؛ امام حسن عسکری، پرورش دهنده منجی، و امام زمان، گل سرسبد چهارده معصوم و امید دل شکسته فاطمه زهرا.